

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce **L. C.**, bytem P. 5, Pod K. 299/6, zastoupeného Tomášem Máchou, advokátem se sídlem Praha 6 - Dejvice, Evropská 2189/33b, proti žalované **Kroměřížské nemocnici, a.s.**, se sídlem Kroměříž, Havlíčkova 660/69, zastoupené Mgr. Radkem Vondráčkem, advokátem se sídlem Kroměříž, Jánská 25, o žalobě proti rozhodnutí Kroměřížské nemocnice, a.s., ze dne 18.11.2014, bez označení č.j. či sp.zn.,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobce **je povinen** nahradit žalované náklady řízení ve výši 8 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Radka Vondráčka, advokáta se sídlem Kroměříž, Jánská 25.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace ze dne 18.11.2014 (bez označení č.j. nebo sp.zn.).

I. Podstata věci

Dne 20.3.2014 se žalobce nacházel jako pacient na lůžkovém interním oddělení žalované (hospitalizován byl od 19.3.2014 do 21.3.2014). Téhož dne v ranních hodinách do prostor tohoto lůžkového oddělení vstoupily úřední osoby Krajského úřadu Zlínského kraje a Městského úřadu Kroměříž, a to za účelem zahájení ústního jednání ve věci projednání přestupku se žalobcem. Vzhledem ke skutečnosti, že k ústnímu jednání došlo přímo na pokoji, kde byl žalobce hospitalizován, byly na ústním jednání rovněž přítomny nezúčastněné osoby (další pacienti). Z ústního jednání byl pořízen obrazový a zvukový záznam.

Dne 14.8.2014 podal žalobce osobně v místě sídla žalované žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Dožadoval se sdělení níže uvedených informací.

1. Jméno (křestní) osoby, která byla hospitalizována v Kroměřížské nemocnici a.s., přičemž byla umístěna do místnosti společně se žalobcem a V. B. (r. 1923), a to nejméně dne 20.3.2014.
2. Jméno a příjmení lékaře, jenž vykonával dozor v daném interním oddělení Kroměřížské nemocnice a.s. dne 20.3.2014.
3. Jméno a příjmení lékaře, jenž udělil souhlas, aby v prostorách interního oddělení Kroměřížské nemocnice a.s., probíhalo přestupkové řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku za účasti úředních osob Krajského úřadu Zlínského kraje, Městského úřadu Kroměříž a dále předvolaných svědků dne 20.3.2014.
4. Jméno a příjmení lékaře, jenž udělil souhlas, aby v prostorách uzavřeného lůžkového oddělení Kroměřížské nemocnice a.s., probíhalo přestupkové řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku za účasti úředních osob Krajského úřadu Zlínského kraje, Městského úřadu Kroměříž, včetně pořizování zvukových a obrazových záznamů nejen osoby žalobce, ale i osob nezúčastněných.

Dne 28.8.2014 žalovaná vydala přípis nazvaný „Sdělení k žádosti o poskytnutí informací“, v němž uvedla, že žalobcovu žádost odmítá ve všech bodech. Žalobce následně podal dne 21.9.2014 stížnost na postup při vyřizování žádosti o informaci podle § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, v němž navrhl, aby žalovaná přehodnotila své stanovisko. Jelikož nebylo ve stanovené lhůtě vydáno rozhodnutí o žádosti, podal žalobce dne 4.11.2014 žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti žalované. Na toto podání reagovala žalovaná dne 18.11.2014. Usnesením o převzetí věci bylo rozhodnuto, že o žalobcově žádosti rozhodne představenstvo žalované jako nadřízený orgán ve smyslu § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Současně s tímto usnesením pak představenstvo vydalo rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací dle § 8a a § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, kterým byla žalobcova žádost o poskytnutí informací v celém rozsahu odmítnuta, neboť žalobcem požadované informace (pod body 1-3) jsou osobními údaji podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), a informací pod bodem 4 žalovaná nedisponuje, neboť žádný písemný souhlas nebyl dán.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce je přesvědčen, že správní řízení o žádosti bylo stíženo vadou, která má vliv na vydání nesprávného, nezákonného a nepřezkoumatelného rozhodnutí. Odkazuje na čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), jakož i na povinnost státních orgánů a orgánů územní samosprávy přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Žalobce je toho názoru, že poskytnutí jím požadovaných informací nesouvisí s ochranou osobních údajů, neboť jejich zveřejnění nijak neohrožuje soukromí dotčených osob (spolupacienta ani lékaře). Žalobce dále upozorňuje na to, že nemá jiný právní instrument než zákon o svobodném přístupu k informacím, který nadto směřuje mimo jiné i ke kontrole činnosti veřejných institucí a jejich zaměstnanců. Namítá, že sdělení jména ošetřujícího či jinak působícího lékaře (kterého přiměřeně označuje za úřední osobu) je zcela běžné, přičemž nelze odhlédnout od skutečnosti, že jména lékařů předmětného pracoviště žalované jsou veřejně dostupná prostřednictvím datové sítě, jakož i na vstupních dveřích interního oddělení.

Žalobce se v podané žalobě dále zabývá argumentací žalované ohledně neposkytnutí křestního jména osoby, která byla spolu s žalobcem hospitalizována na stejném pokoji. Nesouhlasí s tím, že křestní jméno pacienta je toliko osobním údajem a není informací týkající se působnosti žalované, neboť se jedná o informaci, která nemá s činností žalované cokoli společného. Žalobce závěrem dodává, že vzhledem k tvrzení žalované, že nedisponuje informací o tom, kdo udělil souhlas s pořizováním obrazových a zvukových záznamů žalobce a osob nezúčastněných, neboť tento nebyl nikde zaznamenán, na poskytnutí této informace nadále netrvá.

Žalobce je toho mínění, že žalovaná své rozhodnutí o neposkytnutí požadovaných informací dostatečně neodůvodnila posouzením, zda mohlo dojít k ohrožení práv třetích osob. S ohledem na shora uvedené se žalobce domáhá toho, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Na svém procesním stanovisku žalobce setrval po celou dobu řízení.

III. Shrnutí argumentace žalované

Žalovaná předně konstatuje, že se v žádném případě neztotožňuje se žalobcem, že jím požadované informace nijak nesouvisí s ochranou osobních údajů. Nesouhlasí se žalobcem, že lékaře lze jakkoli připodobnit k úřední osobě, neboť při své činnosti nevystupuje veřejně ve smyslu veřejného činitele. Žalovaná naopak upozorňuje na svoji povinnost coby zaměstnavatele a správce osobních údajů chránit údaje týkající se soukromí lékaře. K otázce křestního jména spolupacienta žalovaná uvádí, že se nejedná o informaci, která má cokoliv společného s činností žalované, kterou je poskytování zdravotních služeb. Žalovaná tak dle svého názoru není povinným subjektem k poskytnutí této informace žalobci.

Žalovaná dále uvádí, že se při rozhodování o žádosti o poskytnutí informací důkladně zabývala tím, zda existuje zájem na zveřejnění požadované informace a zda tento převažuje nad zájmem na ochranu soukromí dotčených subjektů. Z uvedeného důvodu žalovaná provedla test proporcionality těchto ústavně garantovaných práv, v němž převážil právě zájem na ochraně osobních údajů. Na podporu svých argumentů žalovaná odkázala na související judikaturu.

Žalovaná konečně dodává, že nelze žalobci poskytnout informaci o lékaři, který v předmětné době vykonával na jejím pracovišti dozor, neboť tato osoba není na oddělení nijak fakticky stanovena. Nad rámec uvedeného žalovaná uvádí, že úřední osoby Krajského úřadu Zlínského kraje a Městského úřadu Kroměříž nežádaly nikoho z lékařů o povolení k projednání přestupkového řízení.

S ohledem na výše uvedené žalovaná navrhuje žalobu zamítnout. Žalovaná na svém procesním stanovisku setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Podstata žalobní argumentace spočívá v tvrzení, že žalobcem požadované informace (v bodech 1-3 žádosti) nebyly osobními údaji ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů, a žalovaná je tak měla žalobci poskytnout. Pokud jde o informace požadované v bodu 4 žádosti, tak žalobce výslovně uvádí, že jejich poskytnutí již nežádá, a proto se soud tímto bodem nezabýval.

Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt poskytne informace týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu.

Podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů se osobním údajem rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.

Podle § 77 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), je jménem člověka jeho osobní jméno a příjmení, popřípadě jeho další jména a rodné příjmení, která mu podle zákona náleží. Každý člověk má právo užívat své jméno v právním styku, stejně jako právo na ochranu svého jména a na účtu k němu. Jméno osoby (i jen osobní, tj. křestní) tedy požívá ochrany jak na ústavní úrovni vyjádřené v Listině, tak i podle soukromého práva.

Z uvedeného lze dovodit, že (i osobní) jméno je součástí osobních údajů, neboť v kombinaci s dalšími údaji či informacemi vede právě nejběžněji k určitelnosti konkrétního subjektu. Záměr zákonodárce subsumovat jméno osoby pod osobní údaje dokládá i znění § 8b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, kde je uveden taxativní výčet základních osobních údajů o osobě, které povinný subjekt poskytl veřejné prostředky. Zdejší soud má tedy za to, že na nyní projednávanou situaci je nutno aplikovat příslušná ustanovení zákona o ochraně osobních údajů.

V posuzované věci proti sobě stojí ústavně zaručené právo na informace promítnuté v právu občanů být informován o činnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy (čl. 17 odst. 5 Listiny) a rovněž ústavně garantované právo dotčených osob na ochranu soukromí a osobních údajů (čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 3 Listiny). V takovém případě je vždy nezbytné posoudit konkurující si práva s ohledem

na konkrétně zjištěný skutkový stav a případné omezení jednoho řádně odůvodnit z hlediska proporcionality. Lze konstatovat, že cílem realizace práva na informace je zabezpečit možnost občanů účinně se orientovat ve veřejném životě a podílet se na něm. Smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím je tak kontrola orgánů veřejné správy z hlediska jejich činnosti veřejností. Právo na informace lze omezit zákonem pouze tehdy, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Smyslem práva na ochranu osobních údajů je naopak zabránit neoprávněným zásahům do soukromí osob.

Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů je správce povinen zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny.

Pokud jde o informace požadované pod bodem 1 žádosti, soud souhlasí s názorem žalobce potud, že žalovaná zná totožnost svých pacientů a disponuje jejich identifikačními údaji, neboť je povinna o těchto vést zdravotnickou dokumentaci podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále jen „zákon o zdravotních službách“). Tyto informace však slouží výhradně pro účely výkonu činnosti žalované jako poskytovatele zdravotních služeb, nikoliv pro jejich šíření třetím osobám. Pokud by žalovaná na základě žádostí osob z řad veřejnosti zveřejňovala osobní údaje osob, které získala výhradně v souvislosti se svojí činností coby zdravotnického zařízení, mohlo by nepochybně dojít k nepřiměřenému zásahu do soukromí těchto osob a k potenciální možnosti zneužití těchto údajů. Tento závěr odpovídá i přísným požadavkům zákona o zdravotních službách z hlediska vedení zdravotnické dokumentace a omezení osob oprávněných nahlížet do ní. Skutečnost, že informace o jménu a příjmení pacientů jsou v době jejich hospitalizace veřejně uvedeny (např. na dveřích pokojů či na postelích), sama o sobě neobstojí jako svolení s jejich následným nakládáním žalobcem požadovaným způsobem.

Ve světle řečeného má zdejší soud za to, že žalovaná nepochybila, pokud žalobci neposkytla informaci o osobním jménu osoby hospitalizované se žalobcem v předmětné době na stejném pokoji. Podle názoru zdejšího soudu je právě posuzovaná situace skutkově zcela odlišná od situace, na níž žalobce odkazoval v podané replice (tj. na poskytování informací z knihy návštěv).

Obdobnou optikou nahlížel zdejší soud i na další žalobcem požadované informace pod body 2 až 3 žádosti.

Předně nelze se žalobcem souhlasit v tom, že by jména lékařů žalobce požadoval jako pacient v rámci práva znát jméno lékaře, který ho ošetřuje. Nic takového žalobcem nebylo tvrzeno, a to ani v žádosti, ani později. Naopak žalobce požadoval jména lékařů, jakožto osob nacházejících se na daném oddělení v době provádění předmětného ústního jednání, resp. osob, které konání ústního jednání v nemocnici umožnili.

Smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím je kontrola veřejné správy, potažmo osob, které hospodaří s veřejnými prostředky a vystupují jako tzv. úřední osoby (dříve veřejní činitelé). S námitkou žalobce, že na osobu lékaře lze přiměřeně nahlížet jako na úřední osobu, zdejší soud nesouhlasí. Český právní systém explicitně nepřiznává lékařům statut úředních osob (srov. § 127 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku). Úřední osoba je institutem trestního práva pro určité kategorie profesí a ústavních činitelů vykonávajících veřejnou moc, kterým je prostřednictvím trestního zákoníku poskytována určitá ochrana a zároveň vyžadována zvláštní odpovědnost. Veřejně činné osoby (úřední osoby) se rozhodnutím vykonávat veřejné funkce nutně do jisté míry vzdávají svého soukromí, přičemž míra omezení ochrany soukromí přibližně odpovídá společenskému významu zastávané funkce. Tyto teze však nelze bez dalšího aplikovat na lékaře. Naopak i na tomto místě je nutno akcentovat zájem na ochraně osobních údajů a potažmo soukromí zdravotnického personálu.

Posuzuje-li soud žalobcův požadavek na sdělení jmen a příjmení lékařů shora popsaným testem proporcionality, nelze uzavřít jinak, než že by vyhověním žalobcovy žádosti došlo k neoprávněnému zásahu do práva na soukromí těchto lékařů. Jejich jednání totiž bylo v daném případě plně přičitatelné žalované (vystupovali totiž jako zaměstnanci žalované). Žalobce navíc v žádosti ani později neuvedl, k jakému účelu sdělení jmen a příjmení lékařů vyžaduje. Soud je přitom toho názoru, že to nebylo a ani nemohlo být z důvodu kontroly žalované jakožto veřejné instituce. Právě to je přitom základní smysl (a účel) zákona o poskytování informací a právě ten by mohl převážet nad ochranou soukromí těchto lékařů. Tak tomu ale v daném případě nebylo.

K námitce žalobce, že jména lékařů jsou veřejně dostupná na vstupních dveřích interního oddělení, soud konstatuje, že tato skutečnost nezakládá důvod pro jejich šíření jiným způsobem.

Pokud se žalobce dožaduje jména a příjmení lékaře, který měl v předmětné době vykonávat dozor na interním oddělení, soud souhlasí s názorem žalované, že žalobci nelze vyhovět, neboť z ničeho neplyne, že žalovaná institut dozorujícího lékaře na interním oddělení zřizuje (žalovaná to popírá a opak ani žalobce nenavrhne prokázat). Ani soudu není známa povinnost poskytovatele zdravotních služeb stanovovat specifický „lékařský dozor“ v prostorách zdravotnických zařízení. Tím není dotčeno hierarchické rozložení vedoucích funkcí jednotlivých oddělení.

Požaduje-li žalobce jméno a příjmení lékaře, který ke konání ústního jednání přímo v nemocnici udělil souhlas, soud dodává, že lékař není osobou aprobovanou vést správní řízení. Jeho pravomoc je v této souvislosti omezena toliko na vyjádření se ke zdravotní způsobilosti pacientů. Nelze jej tak žádným způsobem činit odpovědným za zahájení či průběh úkonů v rámci správního řízení; to je plně v gesci správních orgánů. Pokud by ze strany dotčených lékařů snad došlo k nějakému pochybení,

umožnili-li konání ústního jednání přímo v nemocničním pokoji, byla by za toto pochybení primárně zodpovědná nemocnice, jako zaměstnavatel těchto lékařů, neboť jejím jménem lékaři vystupovali. Případná odpovědnost lékařů by pak byla odpovědností následnou (regresní).

Soud závěrem uvádí, že byť je napadené rozhodnutí poměrně stručné, je odůvodněno dostatečně. Jsou v něm totiž uvedeny nosné důvody, pro které žalovaná žalobcovo žádost odmítla (požadované informace pod body 1-3 jsou osobními údaji, které žalovaná poskytovat nemůže). Současně podle názoru soudu nebylo třeba, aby se žalovaná detailněji zabývala tím, zda mohlo dojít k ohrožení práv třetích osob či nikoli.

V. Závěr

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným. Nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou další vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Vzhledem k tomu soud žalobu je nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná byla ve věci úspěšná, a proto jí náleží právo na náhradu nákladů řízení proti žalobci, který právo na náhradu nákladů řízení nemá. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalované vznikly náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby po 3100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k žalobě), dále dva režijní paušály ve výši 300 Kč, a to vše dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že právní zástupce žalované je plátcem DPH, byla k nákladům za právní zastoupení připočtena částka odpovídající DPH. Celkem se tedy jedná o částku 8228 Kč, kterou je žalobce povinen zaplatit k rukám zástupce žalované ve stanovené lhůtě. Žalobce ve věci nebyl úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. července 2016

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

JUDr. David Raus, Ph.D., v.r.
předseda senátu